

Column: Coen Peppelenbos – Wat interesseert ons die Vlaamse blik op de canon?

- [Column](#)

[Coen Peppelenbos](#)

28/06/2020

Wat interesseert ons die Vlaamse blik op de canon?

Naast de geschiedenis canon werd deze week ook de vernieuwde [Canon van de Nederlandstalige literatuur vanuit Vlaams perspectief](#) gepresenteerd. De keuze om slechts 50 boeken op te nemen zorgt ervoor dat er rare sprongen gemaakt worden. Tussen 1658 en 1838 verscheen er niets canonwaardigs en de afgelopen eeuwen waren er slechts 3 vrouwen (Nederlandse ook nog) die iets geschreven hadden wat in de canon opgenomen kon worden. Je krijgt het idee dat de uitgangspunten nog eens herzien mogen worden.

Voor Nederlanders is vooral dat Vlaamse perspectief interessant. In Nederland lezen we nog wel Elsschot en wat moderne auteurs, maar de grote Vlaamse reuzen blijven uit beeld. Niemand weet meer wie Gerard Walschap was of wat Louis Paul Boon schreef. Zelfs Hugo Claus zakt al weg in de vergetelheid. In het onderzoek van Jeroen Dera naar de boeken die op de leeslijsten staan is in de top 33 alleen *Kaas* van Willem Elsschot als moderne Vlaamse auteur terug te vinden. In de top 66 kwamen slechts 5 Vlaamse auteurs voor (inclusief Willem van *Van den vos Reynaerde*).

Uit nieuwsgierigheid keek in de catalogus welke boeken uit de Canon van de Nederlandstalige literatuur vanuit Vlaams perspectief te vinden waren in de bibliotheken van de provincie Groningen. Dat viel nog niet mee. Ik heb de fysieke boeken geteld (ook binnen verzamelde werken). Soms zijn de genoemde boeken alleen maar binnen verzamelde werken opgenomen (dan staat er 'verz' achter).

<i>De Leeuw van Vlaenderen</i> – Hendrik Conscience 1838	0	
<i>Max Havelaar</i> – Multatuli 1860	40	
<i>Verzen</i> – Herman Gorter 1890	1	verz
<i>Rijmsnoer om en om het jaar</i> – Guido Gezelle 1897	1	verz
<i>Van de koele meren des doods</i> – Frederik van Eeden 1900	12	
<i>De stille kracht</i> – Louis Couperus 1900	16	
<i>Het vader-huis</i> – Karel van de Woestijne 1903	0	
<i>Pallieter</i> – Felix Timmermans 1916	0	
<i>Dichtertje</i> – De Uitvreter – Titaantjes – Nescio 1918	13	
<i>Tantes</i> – Cyriel Buysse 1924	0	
<i>Het leven en de dood in den ast</i> – Stijn Streuvels 1926	0	
<i>Nagelaten gedichten</i> – Paul van Ostaijen 1928	2	verz
<i>Nieuwe gedichten</i> – Martinus Nijhoff 1934	3	verz
<i>Elias of het gevecht met de nachtegale</i> – Maurice Gilliams 1936	0	
<i>Karakter</i> – F. Bordewijk 1938	14	
<i>Houtekiet</i> – Gerard Walschap 1939	0	
<i>Eiland der ziel</i> – Gerrit Achterberg 1939	2	verz
<i>Parken en woestijnen</i> – M. Vasalis 1940	11	
<i>Het dwaallicht</i> – Willem Elsschot 1946	5	
<i>De Avonden</i> – Gerard Reve 1947	16	
<i>Oeroeg</i> – Hella S. Haasse 1948	35	1 ver
<i>apocrief / de analphabetische naam</i> – Lucebert 1952	4	ver
<i>De Kapellekensbaan</i> – Zomer te Ter-Muren – Louis Paul Boon 1953 / 1956	2/0	
<i>Het levend monogram</i> – Ida Gerhardt 1955	7	ver
<i>De Oostakkerse gedichten</i> – Hugo Claus 1955	1	ver
<i>De donkere kamer van Damokles</i> – Willem Frederik Hermans 1958	23	1 ver
<i>Het boek Alfa</i> – Ivo Michiels 1963	0	
<i>Verzamelde gedichten</i> – J.C. Bloem 1965	3	
<i>Turks fruit</i> – Jan Wolkers 1969	44	
<i>Het verdriet van België</i> – Hugo Claus 1983	11	
<i>De ontdekking van de hemel</i> – Harry Mulisch 1992	13	

De conclusie is wel duidelijk: wij (in Groningen in ieder geval) zijn totaal niet geïnteresseerd in de Vlaamse kant van de canon. Boon, Walschap, Gilliams? We kennen ze niet en willen ze niet kennen.

Ik heb geen idee wat we zouden moeten doen om zo'n fantastisch boek als *De Kapellekensbaan* weer onder de aandacht te brengen. Het lukt me al niet eens om de Nederlandse literatuur uit de canon voor leraren Nederlands te behouden. Misschien is er wat ontwikkelingswerk vanuit Vlaanderen nodig. Dat we wat bijleren. Lezers win je één voor één, boek voor boek.

Moeten die boeken er wel staan, natuurlijk.

Coen Peppelenbos

(foto: uitreiking Henriette Roland Holstprijis te Amsterdam door Professor Garnt Stuiveling aan Louis Paul Boon: Pot, Harry / Anefo, Nationaal Archief, CCO)

